

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 965

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 17 octombrie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
157.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor	2
988.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor.....	2
★		
158.	— Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice	3–8
989.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice	8
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 638 din 7 noiembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală		9–11
Decizia nr. 232 din 29 aprilie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă		11–13
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
55.	— Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene	14–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE**

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 61/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat
în sectorul creșterii animalelor**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61 din 30 iunie 2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 30 iunie 2023.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 17 octombrie 2025.
Nr. 157.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței
de urgență a Guvernului nr. 61/2023 privind instituirea unei
scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 17 octombrie 2025.
Nr. 988.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011
privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice****Parlamentul României adoptă prezenta lege.**

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 14 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, punctele 19 și 28 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„19. *indicatori-cheie de performanță* — ICP — indicatori de performanță obligatorii, prevăzuți în anexa la contractul de mandat; pentru o abordare echilibrată a evaluării performanței și a componentei variabile, ponderile ICP, care, însumate, reprezintă o cotă procentuală de 100%, se stabilesc conform modelului de mai jos:

— 50-75% ICP financiari;

— 25-50% ICP nefinanțari — operaționali, specifici întreprinderii publice, inclusiv indicatori prin care se măsoară gradul de atingere al obiectivelor de politică publică și economică ale Guvernului, obiectivelor politicii europene cu incidență în domeniul de activitate al întreprinderii publice, obiectivele sectoriale ale autorității publice tutelare;

.....
28. *expert independent* — persoană fizică sau juridică, specializată și autorizată în condițiile legii pentru a-și desfășura activitatea în domeniul resurselor umane, selectată de către Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice pentru autoritățile publice tutelare de la nivel central sau de către autoritatea publică tutelară în cazul întreprinderilor publice de interes local, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, care prezintă un portofoliu relevant de clienți pentru selecția administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private, din care să rezulte că a prestat servicii de recrutare, care s-au concretizat cu ocuparea respectivelor poziții:

a) prezentarea unui portofoliu de clienți din ultimii 3 ani pentru selecția administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private, din care să rezulte că a prestat servicii de recrutare pentru minimum 3 clienți, care s-au concretizat cu ocuparea respectivelor poziții;

b) echipa de proiect să fie formată din cel puțin 2 experți cu experiență în recrutarea administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private, concretizată cu ocuparea respectivelor poziții sau cu finalizarea obligațiilor contractuale din partea prestatorului;

c) prin excepție de la prevederile de la lit. a) și b), în cazul întreprinderilor publice care îndeplinesc în mod cumulativ condițiile prevăzute la art. 28 alin. (2), pentru expertul independent este obligatorie prezentarea unui portofoliu de clienți din ultimii 3 ani pentru selecția administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private din care să rezulte că a prestat servicii de recrutare pentru minimum 7 clienți, care s-au concretizat cu ocuparea respectivelor poziții, respectiv echipa de proiect să fie formată din cel puțin 5 experți cu experiență în recrutarea administratorilor/directorilor de întreprinderi publice sau private, concretizată cu ocuparea respectivelor poziții sau cu finalizarea obligațiilor contractuale din partea prestatorului;”.

2. La articolul 44 alineatul (5) litera c), punctul (vii) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(vii) primește rapoartele finale ale comisiilor de selecție și nominalizare de la autoritățile publice tutelare în termen de 3 zile lucrătoare de la data întocmirii raportului. În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii rapoartelor finale, pentru întreprinderile publice aflate în subordinea autorităților publice de la nivel central, AMEPIP emite un aviz conform prin care aprobă procedura sau o decizie, prin care dispune anularea procedurii ori măsuri de remediere, după caz, astfel cum acestea vor fi reglementate prin normele metodologice de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, și/sau aplică sancțiuni. Aceste dispoziții se aplică și întreprinderilor publice aflate în subordinea autorităților publice tutelare de la nivel local, care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute la art. 28 alin. (2), precum și celor stabilite pe bază de eșantion reprezentativ, conform planului anual de măsuri aprobat prin ordin al președintelui AMEPIP.”

3. La articolul 49, alineatul (44) se abrogă.

4. După articolul 41¹ se introduce un nou articol, articolul 41², cu următorul cuprins:

„Art. 41². — Prevederile art. 44 alin. (5) lit. a) și ale art. 49 alin. (1) se aplică în mod corespunzător și întreprinderilor publice de la nivel local care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au înregistrat o cifră de afaceri în ultimul exercițiu financiar superioară echivalentului în lei al sumei de 7.300.000 euro;

b) au cel puțin 50 de angajați.”

5. La articolul 5, alineatele (1)-(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Regia autonomă este administrată de un consiliu de administrație format dintr-un număr de 3 persoane, dintre care una este desemnată de autoritatea publică tutelară din cadrul categoriei funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice.

(2) Fiecare membru al consiliului de administrație trebuie să aibă studii superioare finalizate cel puțin cu diplomă de licență. De asemenea, acesta trebuie să dovedească experiență în domeniul științelor ingineresti, economice, sociale, juridice sau în domeniul de activitate al respectivei întreprinderi publice de minimum 7 ani.

(3) Membrii consiliului de administrație se numesc de către autoritatea publică tutelară, la propunerea comisiei de selecție și nominalizare. Selecția reprezentantului autorității publice tutelare desemnat din cadrul categoriei funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții se realizează de către comisia de selecție și nominalizare pe baza unei proceduri proprii prevăzute de normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.”

6. La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Membrii consiliului de administrație al regiei autonome trebuie să aibă experiență de minimum 3 ani în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome. Prin *experiență în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome* se înțelege deținerea oricărei funcții de conducere astfel cum aceasta este definită la art. 143 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a funcției de administrator societate/regie autonomă, director general/director general adjunct/director/director adjunct societate sau regie autonomă, director executiv, director economic/financiar, după caz, conform Clasificării ocupațiilor din România.”

7. La articolul 7, alineatul (1) se abrogă.

8. La articolul 8, alineatele (2)-(4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Remunerația membrilor consiliului de administrație este stabilită de către autoritatea publică tutelară prin contractul de mandat, în structura și limitele prevăzute la alin. (3) și (4). Nivelul remunerației, în cadrul plafonului, este propus de comitetul de nominalizare și remunerare al consiliului de administrație al regiei autonome, avizat de către AMEPIP și aprobat de autoritatea publică tutelară, luând în considerare criteriile de referință din sectorul privat, precum și complexitatea operațiunilor desfășurate de regia autonomă.

(3) Remunerația membrilor neexecutivi ai consiliului de administrație constă într-o indemnizație fixă lunară. Indemnizația fixă nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de regia autonomă, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.

(4) Remunerația membrilor executivi ai consiliului de administrație este formată dintr-o indemnizație fixă lunară și o indemnizație variabilă. Indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de regia autonomă, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Componenta variabilă are la bază îndeplinirea indicatorilor-cheie de performanță, inclusiv a celor specifici activității întreprinderii publice, negociați și aprobați de autoritatea publică tutelară, diferiți de cei aprobați pentru administratorii neexecutivi. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de regia autonomă, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii, numai dacă regia autonomă îndeplinește cumulativ cel puțin următoarele condiții:

- a) nu are datorii restante față de bugetul general consolidat;
- b) nu are datorii restante față de furnizori și față de alți creditori;
- c) are programele de investiții implementate conform graficelor de execuție;
- d) nu are înregistrate pierderi contabile anterioare și nu înregistrează pierderi contabile curente;
- e) nivelul ratei de profitabilitate determinată ca raport între profitul net și cifra de afaceri este mai mare de 5%;
- f) creșterea cifrei de afaceri în anul curent față de anul precedent este mai mare de 2,5%.”

9. La articolul 8, după alineatul (42) se introduc două noi alineate, alineatele (43) și (44), cu următorul cuprins:

„(43) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în cazul regiilor autonome care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute la

art. 28 alin. (2), componenta variabilă a remunerației membrilor executivi ai consiliului de administrație nu poate depăși de maximum 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de regia autonomă, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.

(44) Componenta variabilă anuală se plătește după aprobarea situațiilor financiare anuale potrivit legii.”

10. La articolul 8, alineatele (7) și (8) se abrogă.

11. La articolul 8, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(9) Plata asigurării de răspundere profesională este efectuată de întreprinderea publică, nu face parte din remunerație și va fi menționată în contractul de mandat în cuantumul și limitele de răspundere stabilite de autoritatea publică tutelară. În contractul de mandat vor fi menționate și alte beneficii, respectiv acoperirea unor cheltuieli cu reprezentarea, transportul, diurna, sub condiția ca totalul beneficiilor acordate într-un an de mandat să nu depășească valoarea a două indemnizații fixe brute lunare.”

12. La articolul 8, după alineatul (9) se introduce un nou alineat, alineatul (10), cu următorul cuprins:

„(10) Prin regulamentul-cadru aprobat prin ordin emis de președintele AMEPIP se stabilesc și alte tipuri de beneficii care se pot acorda de către regia autonomă administratorilor și directorilor, sub condiția ca totalul beneficiilor acordate într-un an de mandat să nu depășească valoarea a două indemnizații fixe brute lunare.”

13. La articolul 21, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Remunerația este formată dintr-o indemnizație fixă lunară și dintr-o indemnizație variabilă, stabilite în condițiile art. 8 alin. (4) și (44), cu aplicarea prevederilor alin. (43).”

14. La articolul 28, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. — (1) În cazul societăților administrate potrivit sistemului unitar, acestea sunt administrate printr-un consiliu de administrație format din 3 membri, persoane fizice sau juridice. Membrii consiliului de administrație trebuie să aibă experiență de minimum 3 ani în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome. Prin *experiență în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome* se înțelege deținerea oricărei funcții de conducere, astfel cum aceasta este definită la art. 143 din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a funcției de administrator societate/regie autonomă, director general/director general adjunct/director/director adjunct societate sau regie autonomă, director executiv, director economic/financiar, după caz, conform Clasificării ocupațiilor din România.”

15. La articolul 28, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) În cazul societăților administrate potrivit sistemului dualist, consiliul de supraveghere este format din 3-5 membri, persoane fizice sau juridice, cu experiență de minimum 3 ani în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome. Prin *experiență în conducerea societăților, întreprinderi publice sau cu capital privat, ori a regiilor autonome* se înțelege deținerea oricărei funcții de conducere, astfel cum aceasta este definită la art. 143 din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a funcției de administrator societate/regie autonomă, director general/director general adjunct/director/director adjunct societate sau regie autonomă, director executiv, director economic/financiar, după caz, conform Clasificării ocupațiilor din România.”

16. La articolul 28, alineatele (2)-(4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Consiliul de administrație este format din 3-5 membri în cazul întreprinderilor publice care îndeplinesc următoarele condiții cumulative:

a) au înregistrat o cifră de afaceri în ultimul exercițiu financiar superioară echivalentului în lei al sumei de 7.300.000 euro;

b) au cel puțin 50 de angajați.

(3) Fiecare membru al consiliului de administrație trebuie să aibă studii superioare finalizate cel puțin cu diplomă de licență. De asemenea, acesta trebuie să dovedească experiență în domeniul științelor ingineresti, economice, sociale, juridice sau în domeniul de activitate al respectivei întreprinderi publice de minimum 7 ani.

(4) În cadrul consiliului de administrație/supraveghere nu poate fi numit mai mult de un membru din rândul funcționarilor publici sau al altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice.”

17. La articolul 28, alineatul (5) se abrogă.

18. La articolul 28, alineatul (5¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5¹) Membrii consiliului de administrație, respectiv ai consiliului de supraveghere, prevăzuți la alin. (4), sunt desemnați de autoritatea publică tutelară prin act administrativ și numiți de către adunarea generală a acționarilor. Selecția membrilor consiliului de administrație, respectiv ai consiliului de supraveghere, prevăzuți la alin. (4), se realizează de către comisia de selecție și nominalizare prevăzută la art. 2 pct. 27, pe baza unei proceduri proprii prevăzute de normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.”

19. La articolul 28, alineatul (6¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6¹) În cazul întreprinderilor publice organizate ca societăți cu răspundere limitată, numărul administratorilor este de 3, dintre care cel mult unul poate fi funcționar public sau o persoană din rândul altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice. Administratorilor acestor societăți li se aplică, în mod corespunzător, prevederile alin. (1), (3) și (6)-(8). Toate referirile din prezenta ordonanță de urgență la consiliul de administrație vor fi interpretate ca referiri la administratori, iar toate referirile la adunarea generală a acționarilor vor fi interpretate ca referiri la adunarea generală a asociaților.”

20. La articolul 28, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

„(9) În cazul societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată, în conformitate cu art. 26, sunt aplicabile prevederile legislației pieței de capital.”

21. La articolul 29, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 29. — (1) Membrii consiliului de administrație sunt desemnați de adunarea generală a acționarilor, la propunerea comisiei de selecție și nominalizare prevăzute la art. 2 pct. 27, care înaintează autorității publice tutelare, în vederea formulării de propuneri pentru desemnarea în adunarea generală a acționarilor, o listă scurtă pentru fiecare post de administrator al întreprinderii publice, pe baza criteriilor de selecție comunicate public, prin anunț, în ordinea clasamentului candidaților pentru postul respectiv. Desemnarea membrilor consiliului de administrație se realizează de către adunarea generală a acționarilor din lista scurtă a candidaților elaborată de comisia de selecție și nominalizare, dintre propunerile autorității publice tutelare prevăzute la art. 28 alin. (5¹) și, după caz, ale acționarilor minoritari. În cazul în care se califică un singur candidat, acesta va fi propus pentru postul respectiv. Atunci când există mai mulți candidați incluși în lista scurtă, numirea pe post se va face în ordinea clasamentului. În cazul candidaților cu același punctaj se acordă prioritate candidatului aparținând genului subreprezentat. În situația în care nu există candidați înscrși sau niciun candidat nu se califică pe lista scurtă,

procedura de selecție se va relua în termen de maximum 10 zile, cu aplicarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență. Pentru întreprinderile publice la care convocarea adunării generale se face în condițiile prevăzute de art. 117 din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul de reluare a procedurii de selecție este de 45 de zile de la data finalizării evaluării dosarelor. Procedura de selecție pentru membrii consiliului de administrație sau supraveghere se finalizează în termen de cel mult 150 de zile de la data aprobării hotărârii adunării generale a acționarilor de inițiere a procedurii.”

22. La articolul 29, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) Candidații propuși de acționarii minoritari care dețin, individual sau împreună, cel puțin 5% din capitalul social subscris și vărsat al întreprinderii publice, în condițiile aplicării metodei votului cumulativ pentru numirea tuturor membrilor consiliului de administrație sau ai consiliului de supraveghere, nu participă la procedura de selecție, dispozițiile art. 28 alin. (3) fiindu-le aplicabile.”

23. La articolul 29, după alineatul (2¹) se introduc trei noi alineate, alineatele (2²)-(2⁴), cu următorul cuprins:

„(2²) Acționarii minoritari notifică întreprinderea publică cu privire la intenția de a solicita aplicarea metodei votului cumulativ conform art. 40¹ alin. (1) în termen de cel mult 15 zile de la data hotărârii adunării generale a acționarilor prin care s-a decis declanșarea procedurii de selecție a tuturor membrilor consiliului de administrație/consiliului de supraveghere al întreprinderii publice.

(2³) Propunerile de candidați se transmit autorității publice tutelare și AMEPIP în termen de 30 de zile de la data hotărârii adunării generale a acționarilor prin care s-a decis declanșarea procedurii de selecție. AMEPIP verifică candidaturile depuse și, în termen de 10 zile, emite un aviz conform care validează sau respinge propunerile de candidați, pe care îl comunică de îndată autorității publice tutelare și acționarilor minoritari. În cazul respingerii propunerilor de candidați, acționarii minoritari pot transmite o singură dată noi propuneri de candidați către autoritatea publică tutelară și AMEPIP în termen de 5 zile de la data primirii comunicării.

(2⁴) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 24/2017, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după numirea administratorilor ca urmare a parcurgerii procedurii de selecție, acționarii minoritari au dreptul să solicite aplicarea metodei votului cumulativ pentru numirea membrilor consiliului de administrație sau consiliului de supraveghere numai dacă au intervenit modificări în structura acționariatului întreprinderii publice, respectiv dobândirea de către un acționar minoritar a cel puțin 5% din capitalul social subscris și vărsat sau din orice cauză a încetat mandatul membrilor consiliului de administrație sau consiliului de supraveghere care au fost propuși de acționarii minoritari și numiți prin aplicarea metodei votului cumulativ.”

24. La articolul 29, alineatul (14) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(14) Durata mandatului membrilor consiliului de administrație este stabilită prin actul de înființare și nu poate depăși 4 ani. Mandatul membrilor consiliului de administrație poate fi reînnoit o singură dată. Mandatul administratorilor numiți ca urmare a încetării, sub orice formă, a mandatului administratorilor inițiali coincide cu durata rămasă din mandatul administratorului care a fost înlocuit. Reînnoirea mandatului se face cu avizul AMEPIP, emis pe baza rapoartelor prevăzute la art. 30 alin. (7¹) și art. 57 alin. (2). Prin normele metodologice prevăzute la art. 46 alin. (2) se stabilește procedura de reînnoire a mandatelor administratorilor în funcție.”

25. La articolul 29¹, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 29¹. — (1) În cazul vacantării unui sau a mai multor posturi de administrator al unei societăți, se convoacă, în

condițiile Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, adunarea generală ordinară a acționarilor pentru a completa numărul de membri ai consiliului de administrație cu administratori provizorii, care au mandat până la finalizarea procedurii de selecție, cu respectarea componenței consiliului de administrație/consiliului de supraveghere. În acest scop, acționarii vor înainta către AMEPIP propuneri de candidați, aceștia putând face parte din corpul de administratori de întreprinderi publice sau putând fi candidați care nu sunt înscrși în corpul administratorilor, iar AMEPIP va evalua propunerile și va comunica rezultatele evaluării către acționari, urmând ca adunarea generală ordinară a acționarilor să numească administratorii provizorii.”

26. Articolul 29⁴ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 29⁴. — În cazul întreprinderilor publice aflate în subordinea unităților administrativ-teritoriale, administratorii provizorii se numesc de către adunarea generală a acționarilor, în baza evaluării și avizului AMEPIP, dispozițiile art. 29¹ alin. (1)-(3) fiind aplicabile în mod corespunzător.”

27. La articolul 33 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Pe durata mandatului, funcționarii publici sau personalul din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice nu pot face parte decât dintr-un singur consiliu de administrație sau consiliu de supraveghere al unei întreprinderi publice.”

28. La articolul 37, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Remunerația membrilor neexecutivi ai consiliului de administrație, respectiv a membrilor consiliului de supraveghere este formată dintr-o indemnizație fixă lunară. Indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Nivelul remunerației este propus de comitetul de remunerare al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere al întreprinderii publice, avizat de AMEPIP și aprobat de adunarea generală a acționarilor, luând în considerare criteriile de referință din sectorul privat, precum și complexitatea operațiunilor desfășurate de întreprinderea publică.

(3) Remunerația membrilor executivi ai consiliului de administrație sau a membrilor directoratului este formată dintr-o indemnizație fixă lunară și dintr-o indemnizație variabilă. Indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 3 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Nivelul remunerației este propus, avizat și aprobat potrivit dispozițiilor alin. (2) teza a II-a. Componenta variabilă are la bază îndeplinirea indicatorilor-cheie de performanță, inclusiv cei specifici activității întreprinderii publice, negociați și aprobați de autoritatea publică tutelară, diferiți de cei aprobați pentru administratorii neexecutivi. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii, numai dacă societatea îndeplinește cumulativ cel puțin următoarele condiții:

- a) nu are datorii restante față de bugetul general consolidat;
- b) nu are datorii restante față de furnizori și față de alți creditori;

c) are programele de investiții implementate conform graficelor de execuție;

d) nu are înregistrate pierderi contabile anterioare și nu înregistrează pierderi contabile curente;

e) nivelul ratei de profitabilitate determinate ca raport între profitul net și cifra de afaceri este mai mare de 5%;

f) creșterea cifrei de afaceri în anul curent față de anul precedent este mai mare de 2,5%.”

29. La articolul 37, după alineatul (4¹) se introduc două noi alineate, alineatele (4²) și (4³), cu următorul cuprins:

„(4²) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul societăților care îndeplinesc condițiile de la art. 28 alin. (2), indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 4 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.

(4³) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată, indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 5 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.”

30. La articolul 38, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Remunerația directorilor este formată dintr-o indemnizație fixă lunară calculată potrivit dispozițiilor art. 37 alin. (3) și dintr-o indemnizație variabilă. Componenta variabilă are la bază îndeplinirea indicatorilor-cheie de performanță, inclusiv cei specifici activității întreprinderii publice, negociați și aprobați de autoritatea publică tutelară, diferiți de cei aprobați pentru administratorii neexecutivi. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii, numai dacă societatea îndeplinește cumulativ cel puțin următoarele condiții:

- a) nu are datorii restante față de bugetul general consolidat;
- b) nu are datorii restante față de furnizori și față de alți creditori;

c) are programele de investiții implementate conform graficelor de execuție;

d) nu are înregistrate pierderi contabile anterioare și nu înregistrează pierderi contabile curente;

e) nivelul ratei de profitabilitate determinate ca raport între profitul net și cifra de afaceri este mai mare de 5%;

f) creșterea cifrei de afaceri în anul curent față de anul precedent este mai mare de 2,5%.”

31. La articolul 38, după alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (2¹)-(2³), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul societăților care îndeplinesc condițiile de la art. 28 alin. (2), indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 4 ori

media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.

(22) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată, indemnizația fixă lunară nu poate depăși de maximum 5 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii. Componenta variabilă se acordă anual și nu poate depăși de maximum două ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă, conform clasificății activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii.

(23) Componenta variabilă anuală se plătește după aprobarea situațiilor financiare anuale potrivit legii.”

32. La articolul 38, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Remunerația membrilor directoratului este stabilită de consiliul de supraveghere. Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile și membrilor directoratului.”

33. La articolul 38, alineatul (5) se abrogă.

34. La articolul 39, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Plata asigurării de răspundere profesională este efectuată de întreprinderea publică, nu face parte din remunerație și va fi menționată în contractul de mandat în cuantumul și limitele de răspundere stabilite de autoritatea publică tutelară. În contractul de mandat vor fi menționate și alte beneficii, respectiv acoperirea unor cheltuieli cu reprezentarea, transportul, diurna, cu condiția ca totalul beneficiilor acordate într-un an de mandat să nu depășească valoarea a două indemnizații fixe brute lunare.”

35. La articolul 39, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Prin regulamentul-cadru aprobat de AMEPIP se stabilesc și alte tipuri de beneficii care se pot acorda de către societate administratorilor și directorilor în cadrul sistemului unitar, respectiv membrilor consiliului de supraveghere și membrilor directoratului, în cazul sistemului dualist, cu condiția ca totalul beneficiilor acordate într-un an de mandat să nu depășească valoarea a două indemnizații fixe brute lunare.”

36. La articolul 40¹, alineatul (3) se abrogă.

37. La articolul 59¹, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alineatul (8), cu următorul cuprins:

„(8) Prin derogare de la dispozițiile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1)-(5) se prescrie în termen de un an de la data săvârșirii faptelor.”

Art. II. — În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile publice tutelare și consiliile de administrație ale întreprinderilor publice vor aproba măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor anexei la Legea nr. 48/2025 privind aprobarea Politicii publice de proprietate privată a statului referitoare la reducerea numărului de întreprinderi publice, cuprinse în obiectivul specific — II.4.3.1. — Crearea unei structuri organizaționale competitive.

Art. III. — (1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, membrii consiliilor de administrație/supraveghere, directorii întreprinderilor publice respectiv membrii directoratului, ale căror remunerații aflate în plată depășesc limitele prevăzute la art. 8, 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a încheia acte adiționale la contractele de mandat pentru încadrarea remunerațiilor și beneficiilor în limitele prevăzute de prezenta lege.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1) se vor încheia acte adiționale la contractele de mandat privind nivelul minim al indicatorilor-cheie de performanță aprobați de Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice.

(3) În situația în care părțile nu cad de acord asupra modificărilor contractului de mandat prevăzute la alin. (1) și (2), autoritățile publice tutelare își mandatează reprezentanți în adunările generale ale acționarilor să propună și să voteze revocarea din funcție a membrilor consiliilor de administrație/supraveghere, respectiv dispun revocarea din funcție a membrilor consiliului de administrație, în cazul regiilor autonome, fără plata de daune-interese. De asemenea, consiliile de administrație/consiliile de supraveghere ale întreprinderii publice aprobă revocarea din funcție a directorilor fără plata de daune-interese.

Art. IV. — (1) Numărul membrilor consiliului de administrație ori, după caz, ai consiliului de supraveghere și componența acestora sunt supuse legislației în vigoare aplicabile la data constituirii consiliului de administrație sau de supraveghere. În situația încetării din orice motiv a mandatului unui membru din consiliul de administrație sau din consiliul de supraveghere, procedura de selecție se desfășoară cu respectarea prevederilor legale în vigoare la data vacantării, pentru durata rămasă a mandatului consiliului.

(2) Procedurilor în curs privind constituirea consiliilor de administrație ori, după caz, a consiliilor de supraveghere li se aplică legislația în vigoare la data declanșării acestora.

Art. V. — (1) Funcționarii publici sau personalul din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice care fac parte din mai mult de un consiliu de administrație sau consiliu de supraveghere au obligația să opteze pentru unul dintre consilii, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Persoana care încalcă prevederile alin. (1) este obligată să demisioneze din funcțiile de membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere care depășesc numărul maxim de mandate prevăzute la alin. (1), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. La expirarea acestei perioade, aceasta va pierde mandatul obținut prin depășirea numărului legal de mandate, în ordinea cronologică a numirilor, și va fi obligată la restituirea remunerației și a altor beneficii primite către societatea în care a exercitat acest mandat. Deliberările și deciziile la care acesta a luat parte în exercitarea mandatului respectiv rămân valabile.

(3) Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice efectuează verificări și aduce la cunoștința autorităților publice tutelare cazurile de încălcare a normelor prezentului articol.

Art. VI. — (1) Contractele încheiate de Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice, respectiv de autoritățile publice tutelare de la nivel local, cu experții independenți specializați și autorizați în domeniul resurselor umane, se supun legislației în vigoare la data încheierii acestora.

(2) Procedurile de achiziție a experților independenți aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi se definitivează conform prevederilor legale în vigoare la data declanșării acestora.

Art. VII. — În aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, prin *actul administrativ de desemnare a funcționarului public în organele de conducere și supraveghere ale întreprinderilor publice conform dispozițiilor art. 94 alin. (2¹) lit. b) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare*, se înțelege actul administrativ emis de conducătorul autorității publice tutelare prin care mandatează reprezentanții statului în adunarea generală a acționarilor/asociaților în vederea exercitării dreptului de vot potrivit dispozițiilor art. 125 alin. (1) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 29 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Art. VIII. — Ordinul președintelui Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice prevăzut la art. 8 alin. (10) și la art. 39 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, se emite în termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. IX. — În cazul contravențiilor săvârșite anterior intrării în vigoare a prezentei legi, termenul de prescripție este de 6 luni și curge de la data săvârșirii faptelor.

Art. X. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 14 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 1 septembrie 2025.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 17 octombrie 2025.
Nr. 158.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
NICUȘOR-DANIEL DAN

București, 17 octombrie 2025.
Nr. 989.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 638 din 7 noiembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, doamna procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Efe Murat în Dosarul nr. 639/93/2021/a1 al Curții de Apel București — Secția I penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.413D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra cererii depuse de autorul excepției prin care acesta solicită judecarea în lipsă. Magistratul-asistent învederează că în sală este prezent domnul Geambulat Fetin, interpret autorizat, citat pentru a asigura traducerea în cadrul dezbaterilor publice din ședința de judecată din 7 noiembrie 2024.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care, invocând Decizia nr. 464 din 25 iunie 2020 și Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea nr. 519/CP din 8 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 639/93/2021/a1, **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Efe Murat într-o cauză aflată în etapa soluționării contestației formulate împotriva încheierii prin care s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia apreciază că limitarea prevăzută de textul de lege criticat constituie o vădită ingerință adusă dreptului la apărare. Apreciază că, în materie penală, legiuitorul a înțeles să permită inculpatului să invoce cereri și excepții noi și să formuleze apărări noi atât în căile de atac privind măsurile preventive, cât și în calea de atac a apelului. Rațiunea pentru care legiuitorul a înțeles să asigure inculpatului un drept la apărare efectiv în căile de atac anterior menționate trebuie aplicată *mutatis mutandis* și în calea de atac a contestației formulate împotriva încheierii prin care s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

6. **Curtea de Apel București — Secția I penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că

legiuitorul a permis oricărei părți din proces să atace soluția dispusă de judecătorul de cameră preliminară, însă în soluționarea căii de atac, prin dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, au fost impuse anumite limitări, justificate de termenul rezonabil al procesului penal, astfel cum este definit de prevederile art. 8 din același act normativ și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Dispozițiile referitoare la camera preliminară, ca efect al modificărilor legislative intervenite în urma deciziilor pronunțate de către instanța de contencios constituțional, oferă în prezent garanții procesuale suficiente pentru exercitarea dreptului la apărare în toate componentele sale. Totodată, dreptul la apărare trebuie exercitat cu bună-credință, potrivit scopului pentru care a fost recunoscut de lege, conform art. 10 alin. (6) din Codul de procedură penală. În această împrejurare, în condițiile în care contestatorul-inculpat a fost înștiințat despre obiectul procedurii de cameră preliminară și despre posibilitatea de a formula cereri și excepții, însă a înțeles să nu își exercite dreptul recunoscut de lege, nu poate fi vorba despre neconstituționalitatea prevederii legale criticate. În caz contrar, s-ar înțelege că ori de câte ori inculpatul sau altă parte din procesul penal alege să rămână în pasivitate, procesul penal ar fi prelungit, în calea de atac prevăzută de dispozițiile art. 347 din Codul de procedură penală, în detrimentul părților care își exercită cu bună-credință drepturile procesuale.

7. Instanța judecătorească arată că, prin Decizia nr. 554 din 19 septembrie 2017, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 282 alin. (2) din Codul de procedură penală, care nu permit invocarea din oficiu a nulității relative, sunt neconstituționale. Această soluție implică, în analiza obiectului camerei preliminare, că judecătorul examinează legalitatea actelor efectuate în cursul urmăririi penale și dispune, după dezbateri, excluderea acestora atunci când prin nerespectarea cerinței legale s-a adus o vătămare drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului. Așa fiind, atât destinatarii legii procesuale, cât și organele chemate să o aplice pot invoca nulitatea relativă a actelor întocmite în cursul urmăririi penale în cadrul stabilit de legiuitor, care reprezintă, în realitate, cel mai înalt grad de protecție a dreptului la apărare, conform celor statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și de Curtea Constituțională.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul**, invocând Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, Decizia nr. 464 din 25 iunie 2020 și Decizia nr. 22 din 19 ianuarie 2021, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: *„În soluționarea contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.”*

13. Autorul excepției susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la cerințele de calitate a legilor și art. 24 referitor la dreptul la apărare.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, răspunzând unor critici de neconstituționalitate identice cu cele din prezenta cauză, spre exemplu, prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 22 aprilie 2020, Decizia nr. 464 din 25 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 9 octombrie 2020, sau Decizia nr. 22 din 19 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 21 aprilie 2021, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

15. Curtea, prin Decizia nr. 22 din 19 ianuarie 2021, precitată, paragrafele 13, 14 și 16, a constatat că art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală a fost introdus ulterior reglementării art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, prin dispozițiile art. I pct. 14 din Legea nr. 75/2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 29 aprilie 2016, realizând corelarea în mod corespunzător cu prevederile din același cod referitoare la nulitățile absolute și relative, respectiv întărind sensul art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală.

16. Totodată, Curtea a reținut că limitarea în timp a momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative corespunde noii structuri a procesului penal, caracterizată prin introducerea de către legiuitor în cadrul acestuia, prin dispozițiile art. 342-348 din Codul de procedură penală, a camerei preliminare. Curtea a constatat că fiind justificată limitarea momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative, conform art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, la cel al închiderii acestei proceduri, urmând ca invocarea nulităților relative privind încălcări ce au avut loc după această dată să fie făcută potrivit lit. b) și c) ale aceluiași alin. (4). În acest sens, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că impunerea prin lege a unor exigențe, cum ar fi instituirea unor termene sau condiții procesuale, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie condiționări ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură ordinea de drept, indispensabilă pentru valorificarea drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și a

intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire.

17. De asemenea, Curtea a mai constatat că legiuitorul a stabilit o distincție clară în privința momentelor când pot fi invocate cele două categorii de nulități (absolute și relative), reflectată în terminologia diferită utilizată în mod corespunzător, în cuprinsul art. 281 — Nulitățile absolute și al art. 282 — Nulitățile relative din Codul de procedură penală. Curtea a observat, mai întâi, că, potrivit noului Cod de procedură penală, fazele procesului penal constau în urmărirea penală, camera preliminară, judecata și punerea în executare a hotărârilor penale. Astfel, în ceea ce privește nulitățile absolute, art. 281 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală se referă la „încheierea procedurii în camera preliminară” (cu sensul de încheiere completă a celor două etape aparținând acestei faze a procesului penal), în timp ce art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, vizând nulitățile relative, se referă la „închiderea procedurii de cameră preliminară” [cu sensul de finalizare a primei etape procesuale a fazei camerei preliminare, distinctă de cea a contestației, reglementată de art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală].

18. De asemenea, Curtea, prin Decizia nr. 854 din 26 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 26 februarie 2021, paragrafele 39-42, a constatat că, potrivit art. 347 alin. (1) din Codul de procedură penală, „În termen de 3 zile de la comunicarea încheierilor prevăzute la art. 346 alin. (1)-(42) (n.r. din Codul de procedură penală), procurorul, părțile și persoana vătămată pot face contestație. Contestația poate privi și modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor”, iar, potrivit alin. (4) al art. 347 din același act normativ, „În soluționarea contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută”.

19. Curtea a reținut că dispozițiile procesuale penale precitate stabilesc că pot fi atacate cu contestație atât soluțiile propriu-zise ale procedurii de cameră preliminară (începerea judecării ori restituirea cauzei la parchet), cât și modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor. De asemenea, instanța de contencios constituțional a reținut că pe calea contestației prevăzute de art. 347 din Codul de procedură penală se asigură controlul de legalitate cu privire la o serie de încheieri finale pronunțate în procedura camerei preliminare, ca o garanție a respectării cerințelor principiului legalității procesului penal consacrat de art. 2 din Codul de procedură penală, care își are, la rândul său, temeiul în prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție referitor la principiul legalității. Scopul contestației în procedura de cameră preliminară este acela de a îndrepta erorile de drept comise de judecătorul de cameră preliminară la verificarea, după trimiterea în judecată, a legalității sesizării instanței, precum și a legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, erori care trebuie remediate în cadrul aceleiași faze procesuale, având în vedere rațiunile pentru care a fost instituită procedura camerei preliminare. Asemenea erori de drept pot interveni, în egală măsură, în acele situații în care în procedura de cameră preliminară nu s-au formulat cereri și excepții și nici nu s-au ridicat din oficiu excepții.

20. Totodată, Curtea a reținut că, în soluționarea contestației formulate, în temeiul art. 347 alin. (1) din Codul de procedură penală, analizând legalitatea și temeinicia soluțiilor dispuse în fondul camerei preliminare și, eventual, modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor invocate de părți și persoana vătămată, este evident că judecătorul de la instanța ierarhic superioară va avea în vedere toate criticile invocate de contestatori cu privire la desfășurarea concretă a procedurii de cameră preliminară în

primă instanță, inclusiv aspectele referitoare la măsurile administrative luate de judecătorul de cameră preliminară în cadrul acestei proceduri, modul în care judecătorul de cameră preliminară a rezolvat orice chestiune de ordin procedural, altele decât cele invocate pe calea cererilor sau excepțiilor formulate de părți și persoana vătămată, de vreme ce aceste aspecte stau la baza legalității soluțiilor dispuse prin încheierile prevăzute de art. 345 și 346 din Codul de procedură penală.

21. Având în vedere aceste aspecte, Curtea a constatat că legiuitorul a reglementat un efect devolutiv parțial în ceea ce privește contestația împotriva încheierii pronunțate în camera preliminară, în fond, având în vedere că în această cale de atac

vor fi analizate doar aspectele deja dezbătute în primul grad de jurisdicție al camerei preliminare și cazurile de nulitate absolută, indiferent dacă acestea au fost sau nu invocate în primul grad de jurisdicție. Or, este firesc ca eventualul efect devolutiv al contestației din procedura camerei preliminare să țină cont de obiectul probațiunii specific procedurii de cameră preliminară.

22. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, precitată, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Efe Murat în Dosarul nr. 639/93/2021/a1 al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 noiembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 232

din 29 aprilie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 8 și ale art. 16 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru”, excepție ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 2.993/325/2021 al Judecătoria Timișoara — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.091D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 124 din 14 martie 2024.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.993/325/2021, **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 8 și ale art. 16 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru”**. Excepția a fost ridicată de Carmen Grațiana Zorzon într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de acordare a ajutorului public judiciar.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece limita venitului mediu net lunar pentru care se acordă ajutorul public judiciar în ultimele două luni este stabilită sub nivelul de 300 lei, conform art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, și respectiv sub nivelul de 600 lei, pentru art. 8 alin. (2) din același act normativ. Aceste limite, stabilite la nivelul anului 2008, când salariul minim pe economie a fost de 540 lei, nu au fost actualizate cu rata inflației determinată de indicele de creștere a prețurilor de consum în intervalul de timp 2008-2020, având în vedere că la data formulării, de către autoarea excepției, a cererii de acordare a ajutorului public judiciar, salariul minim pe economie este de 2.300 lei.

6. Referitor la dispozițiile art. 8 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, autoarea excepției susține că nu are posibilitatea să plătească suma de 2.000 lei estimată pentru plata onorariului avocatului, astfel încât accesul său efectiv la justiție este limitat. De asemenea, sintagma „*ajutorul public judiciar se poate acorda*” din cuprinsul art. 8 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 nu este clar definită, ceea ce permite instanțelor judecătorești să acorde sau nu ajutorul public judiciar. Autoarea excepției susține că i s-au respins mai multe cereri de ajutor public judiciar, deși a făcut dovada că, prin costurile estimate ale procesului, îi este limitat accesul efectiv la justiție.

7. De asemenea, în opinia autoarei excepției, dispozițiile art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 încalcă dispozițiile constituționale privind egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție și dreptul la apărare, deoarece potrivit acestei norme abuzul nu este clar definit, folosindu-se doar mențiunea că, atunci când costul estimat al procesului este disproporționat față de valoarea obiectului cauzei, ajutorul public judiciar poate fi refuzat.

8. **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că limitele stabilite în cuprinsul art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă, creând premisele realizării unei distribuii echitabile a ajutorului public, inclusiv prin intermediul prevederilor art. 16 din același act normativ. Aceste norme au un conținut clar și previzibil sub aspectul terminologiei folosite, ce are ca scop prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice, lăsând la aprecierea instanței constatarea acestui aspect față de multitudinea situațiilor sociale ce pot fi incidente. Invocă deciziile Curții Constituționale nr. 13 din 15 ianuarie 2019 și nr. 845 din 13 decembrie 2018.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este reținut în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile „art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru”.

13. Însă, din examinarea considerentelor încheierii de sesizare și a notelor scrise ale autoarei excepției, rezultă că, în realitate, sunt criticate dispozițiile art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

14. În consecință, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, care au următorul cuprins:

— Art. 8: „(1) *Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.*

(2) *Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 600 lei, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%.*”

(3) *Ajutorul public judiciar se poate acorda și în alte situații, proporțional cu nevoile solicitantului, în cazul în care costurile certe sau estimate ale procesului sunt de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție, inclusiv din cauza diferențelor de cost al vieții dintre statul membru în care acesta își are domiciliul sau reședința obișnuită și cel din România.”;*

— Art. 16 alin. (1): „*Ajutorul public judiciar poate fi refuzat când este solicitat abuziv, când costul său estimat este disproporționat față de valoarea obiectului cauzei, precum și atunci când acordarea ajutorului public judiciar nu se solicită pentru apărarea unui interes legitim ori se solicită pentru o acțiune care contravine ordinii publice sau celei constituționale.*”

15. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, alin. (1) și (2) ale art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au fost modificate prin art. I pct. 2 din Legea nr. 31/2023 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 12 ianuarie 2023, fără a păstra soluția legislativă criticată. De asemenea, ulterior sesizării Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, prevederile art. 8 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au fost modificate prin art. II pct. 2 din Legea 268/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1089 din 31 octombrie 2024.

16. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia sunt supuse controlului de constituționalitate dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, urmează a se reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, în redactarea anterioară intrării în vigoare a modificărilor antereferite.

17. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare și art. 47 privind nivelul de trai.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au mai fost supuse controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici similare celor formulate în prezenta cauză, iar Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 124 din 14 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 19 august 2024, Decizia nr. 156 din 17 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 20 iunie 2022, Decizia nr. 615 din 5 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 19 ianuarie 2018 sau Decizia nr. 433 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 11 august 2015).

19. Curtea a reținut că dispozițiile art. 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 stabilesc acordarea unui ajutor public judiciar în formele prevăzute de lege, fără nicio discriminare, acelor persoane care îndeplinesc condițiile legale, aceste dispoziții fiind în concordanță cu dispozițiile art. 16 din Constituție (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 394 din 1 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 713 din 20 noiembrie 2013).

20. De asemenea, Curtea a precizat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă o garanție suplimentară a accesului efectiv la justiție, fiind adoptată pentru îmbunătățirea acestuia și pentru a se acorda sprijin din partea statului persoanelor care sunt parte într-un litigiu și se află într-o dificultate materială. Reglementarea posibilității acordării ajutorului public judiciar vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale sau a celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale, constituind o garanție a accesului liber la justiție. Aprecierea legalității și temeiniciei cererilor întemeiate pe dispozițiile mai sus citate se realizează de către instanța de judecată în temeiul prerogativelor conferite de Constituție și legi, pe baza probelor care însoțesc aceste cereri (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 400 din 15 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1080 din 9 noiembrie 2022, paragraful 27).

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 2.993/325/2021 al Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 8 și ale art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 29 aprilie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

21. Din analiza criticilor formulate cu privire la limita instituită de legiuitor în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar, potrivit căreia aceasta nu este corelată cu rata inflației determinată de indicii de creștere a prețurilor de consum pe anii 2008-2018 și nici cu creșterea salariului minim pe economie, Curtea, în jurisprudența sa, a subliniat că aceste aspecte țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă (a se vedea în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015, paragraful 17, sau Decizia nr. 156 din 17 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 20 iunie 2022, paragraful 18).

22. Referitor la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, Curtea a statuat că aceste prevederi îndeplinesc condițiile de claritate și previzibilitate, norma criticată oferind judecătorului suficiente repere pentru a se pronunța în mod judicios asupra cererii de acordare a ajutorului public judiciar. De altfel, așa cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, trebuie avută în vedere și funcția decizională acordată instanțelor, care are ca rol, alături de altele, și îndepărtarea îndoielilor ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 433 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 11 august 2015, paragraful 22, și Decizia nr. 615 din 5 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 19 ianuarie 2018, paragraful 15).

23. În consecință, Curtea a constatat că dispozițiile art. 21 și ale art. 24 din Constituție nu sunt încălcate.

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în jurisprudența instanței de contencios constituțional anterioare își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

25. În ceea ce privește invocarea încălcării art. 47 din Constituție, Curtea observă că excepția este nemotivată, instanța de contencios constituțional neputând să se substituie autoarei excepției în formularea unor motive de neconstituționalitate în susținerea acesteia.

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011
privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor,
de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României
la nivelul Uniunii Europene**

Luând în considerare faptul că responsabilitățile cu privire la schimbările climatice necesită o abordare clară și neîntârziată pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de România la nivel internațional,

având în vedere prevederile Acordului de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris”) încheiat la Paris la 12 decembrie 2015 și semnat de România la New York la 22 aprilie 2016, ratificat prin Legea nr. 57/2017, care vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice și care reprezintă un pas important către obiectivul de a realiza o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic până în anul 2050,

ținând cont de prevederile Pactului ecologic european (European Green Deal), publicat de Comisia Europeană la data de 11 decembrie 2019, parte integrantă a Strategiei Comisiei de punere în aplicare a Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor de dezvoltare durabilă și care prezintă o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea Uniunii Europene într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în anul 2050,

având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2021/1.119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1.999 („Legea europeană a climei”), Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/958 și Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului European și a Consiliului, cu scopul de a revizui schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră EU ETS (European Union Emissions Trading System) pentru atingerea obiectivelor ambițioase de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în anul 2030 comparativ cu nivelurile din anul 1990.

Luând în considerare faptul că, la acest moment, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, necesită actualizare pentru a conferi cadrul legal aliniat în conformitate cu noile prevederi legislative de la nivel european, neadoptarea prezentului act normativ conducând la imposibilitatea distribuirii sumelor rezultate din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră către instituțiile beneficiare, astfel încât programele/proiectele aflate în desfășurare să nu înregistreze întârzieri majore sau chiar blocaje,

ținând cont de faptul că, pentru perioada 2022-2031, Comisia Europeană a aprobat României schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor din sectoarele considerate a fi expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative pe care le suportă efectiv ca urmare a transferării costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice, finanțată și din sumele obținute din licitarea certificatelor, în conformitate cu Decizia Comisiei Europene C(2022) 6.586 final din data de 12 septembrie 2022,

având în vedere că statul român se află în procedură de deficit excesiv, spațiul fiscal nepermițând cheltuieli pe proiecte noi, este, de asemenea, necesar ca sumele obținute din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră să fie alocate proiectelor aflate deja în derulare, finanțate de la bugetul de stat, astfel procentul destinat bugetului de stat majorându-se la 42%.

Ținând cont de faptul că România este obligată să raporteze Comisiei Europene modul de utilizare a sumelor obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor din anul precedent, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea acestor sume, în temeiul Directivei 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare că în lipsa reglementării aspectelor prevăzute în prezentul act normativ nu se realizează corelarea deplină cu prevederile art. 8 și 12 din Regulamentul delegat (UE) 2023/2.830 al Comisiei din 17 octombrie 2023 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, care aduce modificări proceselor de licitații ale certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră începând cu data de 1 ianuarie 2025,

având în vedere că pentru România a fost declanșată procedura de deficit excesiv, întrucât deficitul calculat potrivit metodologiei Sistemului european de conturi a depășit pragul stabilit de reglementările europene de 3% din produsul intern brut în anul 2019, întrucât traiectoria de ajustare asumată de țara noastră prin intermediul Planului bugetar-structural național pe termen mediu 2025-2031 prevede ca deficitul bugetar pentru anul 2025 să nu depășească 7% din produsul intern brut, ceea ce impune adoptarea unor măsuri ferme și sustenabile de consolidare fiscal-bugetară, în vederea reducerii treptate a dezechilibrelor financiare și a alinierii la obiectivele asumate, în scopul menținerii stabilității macroeconomice, al evitării aplicării sancțiunilor prevăzute de cadrul legislativ european și al protejării accesului la fonduri necesare continuării investițiilor, și în considerarea faptului că aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 28 decembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) În temeiul art. 22 alin. (1) din Regulament, Ministerul Finanțelor este autoritatea desemnată în calitate de adjudecător pentru România.”

2. La articolul 10, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) Destinația contravalorii în lei a sumelor obținute în urma scoaterii la licitație prin platforma comună a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României, în temeiul prevederilor art. 3d și art. 10 alin. (2) și (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, este următoarea:”.

3. La articolul 10 alineatul (1), literele a), b) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) 42% din suma brută se virează de către gestionarul contului la bugetul de stat, într-un cont distinct, în termen de 5 zile lucrătoare de la data schimbului valutar;

b) 40% din suma brută se face venit la Fondul pentru mediu, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Administrației Fondului pentru Mediu, în limita creditelor bugetare aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al Fondului pentru mediu și Administrației Fondului pentru Mediu, în vederea finanțării proiectelor prevăzute la alin. (11), într-un cont distinct de venituri al Fondului pentru mediu, deschis la Trezoreria Statului Sector 6 pe numele Administrației Fondului pentru Mediu;

d) 3% din suma brută se face venit la Ministerul Energiei, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Ministerului Energiei, într-un cont distinct de venituri ale bugetului de stat, deschis pe numele acestuia, la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru finanțarea proiectelor de reducere a gazelor cu efect de seră stabilite de Ministerul Energiei.”

4. La articolul 10 alineatul (1), litera e) se abrogă.

5. La articolul 10, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Sumele prevăzute la alin. (1) lit. b) sau echivalentul valorii financiare a acestora se utilizează pentru scopurile stabilite conform prevederilor art. 10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea legislației specifice ajutorului de stat.”

6. La articolul 10, alineatul (15) se abrogă.

7. La articolul 10, după alineatul (15) se introduce un nou alineat, alin. (16), cu următorul cuprins:

„(16) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, sumele prevăzute la alin. (1) lit. a) sau

echivalentul valorii financiare a acestora se utilizează pentru scopurile stabilite conform prevederilor art. 10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea legislației specifice ajutorului de stat.”

8. La articolul 10, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Transferul sumelor prevăzute la alin. (1) lit. b), c), d) și f) include și cheltuielile deduse de Comisia Europeană din suma brută cu privire la gestionarea sistemului comunitar.”

9. Articolul 10³ se abrogă.

10. Articolul 11 se abrogă.

11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului are responsabilitatea de a raporta, până la data de 31 iulie a fiecărui an, modul de utilizare a veniturilor obținute din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru anul precedent, conform prevederilor art. 19 alin. (2) al Regulamentului (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Destinatarii sumelor obținute în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, menționați la art. 10 alin. (1) lit. b), c), d) și f), precum și instituțiile beneficiare care finanțează proiectele de investiții din bugetul de stat, din sumele încasate din licitarea certificatelor conform dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. a), poartă întreaga responsabilitate pentru administrarea fondurilor repartizate și au obligația de a monitoriza proiectele finanțate și de a raporta către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, până la data de 15 mai a fiecărui an în curs, următoarele informații:

a) sumele angajate și/sau plătite (în euro și lei) în cursul anului precedent, pentru programele/proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari; și

b) pentru fiecare program/proiect de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră finanțat în cursul anului precedent, următoarele informații:

- (i) denumirea, descriere pe scurt a programului/proiectului;
- (ii) valoarea (euro/lei) angajată/plătită, în cursul anului precedent;
- (iii) tipul de utilizare (litera la care se încadrează) conform dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare;
- (iv) actul normativ care legiferează instrumentul financiar, prin care au fost utilizate sumele angajate și/sau plătite (în euro și lei) în cursul anului precedent, pentru programele/proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari;
- (v) instituția responsabilă de implementare a programelor/proiectelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari;
- (vi) emisii de gaze cu efect de seră estimate a fi reduse prin implementarea programului/proiectului pentru anul precedent, precum și pentru întreaga durată de implementare a programelor/proiectelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari.”

Art. II. — (1) Sumele obținute în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și reținute în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală, acumulate de la data de 8 ianuarie 2025 și până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, iau destinația prevăzută la art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru sumele destinate bugetului de stat, respectiv 5 zile lucrătoare de la solicitarea instituțiilor beneficiare.

(2) Sumele rămase nedistribuite instituțiilor beneficiare, respectiv Administrația Fondului pentru Mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, aflate în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală, din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră aferente instalațiilor staționare și sectorului aviație, la data de 31 decembrie 2024 și nerepartizate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, iau destinația stabilită la art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, respectiv art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și se virează

de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea instituțiilor beneficiare.

(3) Sumele rămase neutilizate, distribuite conform dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. e) și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, rămân la dispoziția Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în conturile de venituri ale bugetului de stat deschise pe nume acestora în care au fost încasate.

(4) Sumele rămase neutilizate până la data de 22 decembrie a anului bugetar, determinate ca diferență între veniturile încasate potrivit alin. (3) și plățile efectuate, se virează de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din contul de venituri ale bugetului de stat în care au fost încasate într-un cont de disponibil deschis pe numele acestora la Trezoreria Statului.

(5) Sumele virate în contul prevăzut la alin. (4) se transferă în primele 5 zile lucrătoare ale anului următor de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în contul de venituri ale bugetului de stat prevăzut la alin. (3) și se utilizează în anul următor cu aceeași destinație.

(6) În aplicarea alin. (5), pentru sumele rămase neutilizate Ministerul Finanțelor este autorizat la propunerea ordonatorilor principali de credite să majoreze, la poziții distincte, veniturile bugetului de stat, precum și creditele de angajament și creditele bugetare prevăzute în bugetul acestora.

(7) Se autorizează ordonatorii principali de credite să detalieze influențele aprobate potrivit alin. (6) în buget și în anexele la acesta și să le comunice Ministerului Finanțelor, în termen de 5 zile lucrătoare de la majorarea bugetului.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

p. Ministrul finanțelor,
Florin-Alexandru Zaharia,
secretar de stat
Ministrul energiei,
Bogdan-Gruia Ivan
Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Diana-Anda Buzoianu

București, 16 octombrie 2025.
Nr. 55.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

